

21. juni 2021

Høringsnotat om

præhøring af udkast til Lov om ændring af lov om erhvervsuddannelser, AUB loven (Udmøntning af trepartsaftale om flere lærepladser og entydigt ansvar)

1. Indledning

Et udkast til lovforslag blev den 19. januar 2021 sendt i høring hos 68 myndigheder og organisationer. Udkastet blev også offentliggjort på Høringsportalen.

Høringen blev den 28. januar 2021 trukket tilbage, da det er besluttet at udskyde fremsættelse af lovforslaget til efteråret 2021. Det blev samtidig meddelt de eksterne interessenter, at ministeriet gerne indtil 15. marts 2021 modtog eventuelle bemærkninger til lovudkastet i den foreliggende form. Dette lovudkast er nedenfor omtalt som præhøringsudkastet.

Der har endvidere været afholdt en teknisk gennemgang af præhøringsudkastet med eksterne interessenter d. 3. marts 2021, hvor der blev rejst en række spørgsmål.

Der er modtaget skriftlige høringssvar fra DA, Danske Regioner og Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

Det er alene de væsentligste punkter fra høringssvarene og de væsentligste bemærkninger modtaget i forbindelse med den tekniske gennemgang, der er medtaget i notatet.

2. Sammenfatning om ændringer i forhold til præhøringsudkastet

De modtagne høringssvar til præhøringen har givet anledning til følgende ændringer i lovudkastet:

- Der foretages en præcisering af bemærkningerne til lovforslaget om institutionsspecifik dimensionering, hvorefter rettidig indgåelse af uddannelsesaftaler skal forstås i relation til måltal for aftaleindgåelse.
- Det er præciseret i den foreslåede bestemmelse, at de faglige udvalgs flerårige aftaler alene vedrører de aftaler, som kan indgås med skolerne.
- Der foretages en præcisering af bemærkningerne til lovforslaget vedr. oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår, at de faglige udvalg ikke i den forbindelse har en vejlednings- eller rådgivningsforpligtelse.
- Der foretages en præcisering af bemærkningerne til lovforslaget om de lokale uddannelsesudvalg adgang til de samme oplysninger hos virksomhederne, som de faglige udvalg indhenter i forbindelse med den lærepladsopsøgende indsats.
- Terminologien er justeret, således at læreplads og oplæring er de primære begreber.
- Der foretages en præcisering af den foreslåede ændring af lønrefusionsreglerne i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.

- Der foretages en udbygning af den foreslåede bestemmelse i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag om midler til projekter og indsatser vedrørende lærepladsunderstøttende arbejde, søgning og kvalitet på erhvervsuddannelserne.
- Der foretages en præcisering af den foreslåede bestemmelse i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag om driftstilskud til faglige udvalg. Der indsættes tillige en bemyndigelse til bestyrelsen for Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, hvorefter bestyrelsen bl.a. kan fastsætte nærmere regler om regnskabs- og dokumentationskrav.
- Der foretages en ændring af den foreslåede ændring af reglerne om merbidragsfritagelse i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag.
- Der foretages en præcisering af bemærkningerne til lovforslaget, hvorefter AUB vil implementere den nye terminologi løbende og over en længere overgangsperiode
- Derudover tilføjes der ændringer af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag mhp. implementering af trepartsaftalens elementer om midler til øget rekruttering af 18-25-årige til erhvervsuddannelserne, midler til sikring af viden og udvikling på erhvervsuddannelserne, adgang for faglige udvalg og skoler bag log in til visse data om virksomheder samt enkelte tekniske justeringer.
- Endelig er der tilføjet bestemmelser vedr. målsætninger for elever på merkantile uddannelser med eux-forløb, samt bestemmelser vedr. bedre IT understøttelse af lærepladsindsatsen.

Der er herudover foretaget ændringer af redaktionel og lovteknisk karakter.

3. Generelle bemærkninger til lovudkastet

Danske Regioner bakker op om præhøringsudkastet ud fra en forventning om, at de foreslåede ændringer vil fremme målet om at tilvejebringe flere lærepladser.

Regionerne ser frem til bl.a. i regi af de faglige udvalg og indsatser i øvrigt at bidrage til arbejdet om at realisere trepartsaftalens målsætningen om at skabe flere lærepladser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet noterer sig opbakningen til præhøringsudkastet.

4. Bemærkninger til enkeltelementer i præhøringsudkastet

4.1. Institutionsspecifik dimensionering

DA bemærker, at det er uklart, hvilke betingelser, der skal være opfyldt før der iværksættes lokal dimensionering, og spørger, om det bliver en betingelse, at et fagligt udvalg eller skolen har gennemført initiativer for at afhjælpe situationen. Det bør drøftes på et møde i implementeringsgruppen.

DA henviser til, at det i trepartsaftalen fremgår af initiativ nr. 9 ”I den forbindelse kan de faglige udvalg udmønte midler til konkrete initiativer på skolen”.

I bemærkningerne til lovudkastet fremgår det, at de faglige udvalg skal indsende en udtalelse til REU om, ”hvorfør måltallene vedvarende ikke nås på de pågældende uddannelser og hvilke initiativer, der måtte være eller blive iværksat for at sikre, at det forudsatte antal elever på den pågældende uddannelse rettidigt, indgår en uddannelsesaftale på grundforløbet.”

DA mener, at det er en udvidelse i forhold til aftaletekstens forståelse af de faglige udvalgs styrkede rolle, idet de faglige udvalg hermed gøres ansvarlige for de centrale måltal for tidlig aftaleindgåelse. Det er ikke i overensstemmelse med aftaleteksten og lovforslaget bør derfor justeres, så det flugter med de nye indsatser, som de faglige udvalg, jf. aftaleteksten, har mulighed for at igangsætte.

Endvidere anvendes formuleringen ”rettidigt indgår en uddannelsesaftale på grundforløbet”. Der bør ikke være tale om, at en elev indgår en aftale for sent, idet det er skolen, der alene skal være ansvarlig for måltal for tidlig aftaleindgåelse jf. bemærkningerne til præhøringsudkastet: ”Ændringen vil tillige indebære, at det fremadrettet entydigt bliver skolernes ansvar, at måltallene nås.” Lovforslaget bør her justeres, så det alene er skolen, der har ansvaret for opfyldelsen af det fastsatte måltal.

DA henviser også til, at lovteksten ikke afspejler aftaletekstens initiativ nr. 18, hvor det fremgår, at REU ”kan indstille lokal dimensionering på én eller flere institutioner på ikke-dimensionerede uddannelser”. Derfor bør der i lovteksten tilføjes ordet ”institutionsspecifik”.

FH spurgte på høringsmødet om § 6 i EUD-loven om, at skoler har pligt til at optage elever, der opfylder adgangskravene eller pligt til at drage omsorg for, at de optages på en anden skole eller andre skoler med samme uddannelse, også vil gælde fsva. institutionsspecifik dimensionering.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af aftalepunkt 19, at ”Inden en skole bliver indstillet til eller bliver underlagt dimensionering på en given uddannelse, skal de faglige udvalg, der dækker den pågældende uddannelse, redegøre for, hvad der konkret ligger til grund for, at uddannelsen har en relativt lille andel elever med uddannelsesaftale på de aftalte målepunkter.” Der er således i aftaleteksten en direkte reference til de centrale måltal. Dette indebærer dog ikke, at ansvaret for at målsætningerne opfyldes, dermed ligger hos de faglige udvalg; dette ansvar ligger hos erhvervsskolerne, jf. forslaget til § 42 a.

Det er ikke med de nuværende formulering af bemærkningerne et krav for en beslutning om dimensionering, at der har været iværksat initiativer for at afhjælpe ikke-opfyldelse af måltal, men det kan indgå i vurderingen, om der for uddannelsen forgæves er iværksat initiativer for at modgå ikke-opfyldelsen.

Det forudsættes også i bemærkningerne, at en uddannelses ikke-opfyldelse af måltal skal have en vis tyngde, og at denne har manifesteret sig over længere tid.

Med ”rettidighed” menes alene i relation til de fastsatte måltal. Dette vil blive præciseret i bemærkningerne.

Fsva. lovteksten til ændringerne til § 9, vil det blive præciseret, at der er tale om institutionsspecifik dimensionering..

Det kan bekræftes, at § 6 også vil finde anvendelse i forbindelse med institutionsspecifik dimensionering, således at skolen vil have forpligtelse til at drage omsorg for, at en ansøger, der opfylder kravene på optagelse inden for de erhvervsuddannelser, som skolen udbyder, bliver optaget på en anden skole med samme uddannelse, hvis kvoten er opbrugt.

4.2. Indgåelse af aftaler med erhvervsskolerne om anvendelse af midler til lærepladsopsøgende indsats

DA bemærker, at det bør præciseres i lovudkastet, at de faglige udvalgs flerårige aftaler alene vedrører de aftaler, som indgås med skolerne. De midler de faglige udvalg selv udmønter til konkrete indsatses evt. i samarbejde med andre faglige udvalg er ikke omfattet af et krav om flerårighed.

DA bemærker videre vedr. den foreslåede § 45, at her ses der igen en alt for tæt sammenkobling mellem det opsøgende arbejde og regeringens måltal.

Følgende fremgår af bemærkningerne ”Det foreslås i § 45, stk. 1, 1, pkt., indsat en bestemmelse om, at de faglige udvalg vil kunne indgå flerårige aftaler med skolerne om anvendelse af midler til lærepladsunderstøttende arbejde, jf. § 43, med henblik på opfyldelse af de måltal, som fremgår af § 42 a samt til at øge søgning og kvalitet på erhvervsuddannelserne.”

Der ses ikke i aftaleteksten at være grundlag for formuleringen om, at midlerne til lærepladsunderstøttende arbejde skal ske med henblik på opfyldelse af de centrale måltal. DA mener, at det er en alt for snæver en forståelse af, hvad målet med de faglige udvalgs indsatses er jf. s. 5 i aftaleteksten, hvor det fremgår, at de faglige udvalg selv vurderer hvordan opgaven bedst løses ”...herunder om der er behov for nye opsøgende indsatses, strukturelle ændringer af uddannelsen fx gennem fleksibilitetspulje, særlige regionale indsatses, tiltag vedr. rekruttering af elever, særlige indsats ved lokalt mismatch, tiltag til at nedbringe frafald, supplerende lærepladsopsøgende indsatses, samarbejdsaftaler med erhvervsskoler om løsning af ovenstående opgaver, analyser af lærepladssituationen lokalt, regionalt og nationalt, samarbejdsaftaler med andre faglige udvalg mv.” Der ses ikke i aftaleteksten grundlag for at gøre de faglige udvalg ansvarlige for opfyldelse af de centralt fastsatte måltal.

Det blev på høringsmødet henvist til, at det skal sikres, at der er overensstemmelse med § 45, hvoraf fremgår, at de faglige udvalg ”kan” indgå aftaler.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af præhøringsudkastet, at de faglige udvalgs aftaleindgåelse vedrører aftaler med skolerne. Der er i præhøringsudkastet til bestemmelsen en henvisning til den nye § 45, som vedrører aftaleindgåelse med netop skolerne. Men ministeriet vil præcisere lovteksten.

Det fremgår af aftalen s. 3, at ”Det aftales endvidere, at de faglige udvalg skal spille en markant styrket rolle i forhold til målsætninger om fremrykning, flere lærepladser og øget tiltrækning af elever. Dette skal bidrage til, at der samlet set uddannes flere faglærte i Danmark.” Det fremgår videre af aftalens punkt 1. b) om midler til det lærepladsopsøgende arbejde, at ”For så vidt angår midler til erhvervsskolerne har det faglige udvalg ret og pligt til at indstille til den enkelte skole, hvordan midlerne bør anvendes for at opfylde de centrale mål.”

Ministeriet er derfor ikke enig i, at der ikke i aftaleteksten er grundlag for formuleringen i lovteksten om, at indgåelse af aftaler om midler til lærepladsunderstøttende arbejde skal ske med henblik på opfyldelse af de centrale måltal.

Fsva. spørgsmålet til formuleringer vedr. de faglige udvalgs aftaleindgåelse, så er dette blevet justeret i henhold til afrapporteringen fra arbejdsgruppe om rammer for administration og tilsyn med det nye AUB tilskud til de faglige udvalg.

Det er således præciseret, at de faglige udvalg skal afgive begrundede indstillinger til AUB, der træffer afgørelse på baggrund af det enkelte faglige udvalgs begrundede indstilling. Der henvises til afsnit 4.10.2. om AUB lovens § 12 e. § 45 i præhøringsudkastet udgår dermed.

Lovforslaget justeres også i overensstemmelse med arbejdsgruppens beslutning, således at ministeren ikke længere i tilfælde af tvist mellem skoler og de faglige udvalg om tildeling af midler vil skulle træffe afgørelse om anvendelse af midlerne. Midlerne vil i stedet blive overført til det følgende år.

4.3. Oplysninger om løn- og ansættelsesvilkår

DA bemærker, at det i bemærkningerne udtrykkeligt bør fremgå, at de faglige udvalg ikke har en vejlednings- eller rådgivningsforpligtelse i forhold til fortolkning og anvendelse af overenskomstreglerne. Der bør i stedet henvises til rådgivning hos de parter, der har indgået overenskomsten. Det kan og skal ikke være de faglige udvalgs opgave at sikre, at elever får de fastsatte løn- og arbejdsvilkår. Samtidig er der grund til at være opmærksom på, hvordan skolerne anvender disse oplysninger, herunder om der kan blive et rådgiveransvar for skolerne, hvis de påfører virksomheder eller elever tab pga. deres rådgivning om overenskomstforhold.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det vil blive præciseret i bemærkningerne, at de faglige udvalg ikke har en vejlednings- eller rådgivningsforpligtelse.

4.4. Faglige udvalg og tilvejebringelse af lærepladser

DA henviser til, at det fremgår af bemærkningerne til forslaget til § 1, nr. 8, at *”Det foreslås, at der i § 42 indsættes som stk. 3, at de faglige udvalg ved kontakt med virksomheder og eventuelt ved opfordringer til virksomheder skal virke for, at der tilvejebringes det antal lærepladser, som der er behov for ud fra de måltal, som fremgår af den foreslåede nye § 42 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 9..”*

DA bemærker, at der her foretages en sammenkædning mellem de faglige udvalgs virke og tilvejebringelse af det antal lærepladser, som der er behov for i forhold til at opfylde ministerens måltal for tidlig aftale indgåelse. Denne kobling ses der ikke grundlag for i aftaleteksten, hvor det alene fremgår, at de faglige udvalg skal have en markant styrket rolle. Det er ikke en del af aftalen, at de faglige udvalg får ansvaret for at fremskaffe det antal praktikpladser, som er nødvendige i forhold til at opfylde ministerens måltal. Lovforslaget bør justeres på dette punkt, så det ikke bliver de faglige udvalgs ansvar, men i stedet skolernes ansvar at opfylde ministerens måltal for tidlig aftaleindgåelse. En justering af lovforslaget på dette punkt vil også være i overensstemmelse med bemærkningerne til nr. 9, hvor fremgår på s. 29, 3. sidste afsnit *”Ændringen vil tillige indebære, at det fremadrettet entydigt bliver skolernes ansvar, at måltallene nås.”*

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af aftalen s. 3, at *”Det aftales endvidere, at de faglige udvalg skal spille en markant styrket rolle i forhold til målsætninger om fremrykning, flere lærepladser og øget tiltrækning af elever. Dette skal bidrage til, at der samlet set uddannes flere faglærte i Danmark.”* Det fremgår videre af aftalen punkt 1. b) om midler til det lærepladsopsøgende arbejde, at *”For så vidt angår*

midler til erhvervsskolerne har det faglige udvalg ret og pligt til at indstille til den enkelte skole, hvordan midlerne bør anvendes for at opfylde de centrale mål.”

Ministeriet er derfor ikke enig i, at der ikke skal være en kobling mellem de faglige udvalgs styrkede rolle og de centralt fastsatte målsætninger.

Det fastslås derfor med lovudkastet, at de faglige udvalg skal *virke for*, at der tilvejebringes det antal lærepladser, som der er behov for ud fra de centralt fastsatte målsætninger.

Det indebærer dog ikke, at de faglige udvalg får ansvaret for, at de centrale målsætninger opnås; dette vil i sidste ende være skolernes ansvar.

4.5. Skolens ansvar for tilvejebringelse af lærepladser/de centrale målsætninger

DA bemærker, at det i bemærkningerne til det foreslåede § 42 a fremgår at; *”Forslaget vil indebære, at ansvaret for at indgå uddannelsesaftaler i sidste ende vil påhvile skolerne.”* Lovforslaget bør her justeres, idet det er alene aftaleparterne (elev og virksomhed), der kan indgå aftale. Skolerne har ansvaret for at fremskaffe lærepladser.

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at der påtænkes fastsat regler om, at skolerne skal sikre at godkendte offentlige og private virksomheders lærepladser enten besættes med en elev eller slås op. Her bør tilføjes ”ubesat”. At en virksomhed er godkendt, er ikke ensbetydende med, at der er en ”ledig” læreplads, som skal slås op, idet virksomheden allerede kan have besat deres læreplads/er med en eller flere elever eller, at virksomheden er godkendt til at have flere elever, end de pt. har mulighed eller behov for at have ansat.

FH bemærkede på høringsmødet at formuleringen om at ”fremskaffe lærepladser” bør genovervejes.

Der blev endvidere spurgt, om der er mulighed for at komme i skolepraktik i perioden mellem indgåelse af uddannelsesaftalen og evt. senere påbegyndelse.

Det blev af DA bemærket, at der fsva. opgørelsesmetode er behov for mere udfyldning i det praktiske spor.

Endelig blev der fra Uddannelsesforbundet spurgt til skolernes ansvar i forhold til overholdelse af de centrale målsætninger, og hvornår der vil være tale om forhold, som er uden for skolernes kontrol.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet er enig i, at det er elever og virksomheder, der indgår uddannelsesaftalerne, hvilket vil blive præciseret i lovbemærkningerne.

Det fremgår udtrykkeligt af aftalens pkt. 5 c, at erhvervsskolerne inden for hver enkelt erhvervsuddannelse skal sikre, at godkendte offentlige og private virksomheders lærepladser enten optages af en elev eller bliver slået op som en ledig læreplads med henblik på formidling. DA’s anmodning om at tilføje, at der skal være tale om ubesatte lærepladser genfindes således ikke i aftalen.

Med hensyn til formuleringen om at skolerne skal ”fremskaffe lærepladser”, vil det blive ændret til ”fremskaffe uddannelsesaftaler”, således at formuleringen er tilsvarende formuleringen i § 66 i.

Der vil være tale om en konkret vurdering, hvorvidt skolen efterlever ansvaret for, at målsætningerne nås, og i hvilket omfang, der er omstændigheder, der konkret ligger uden for skolens kontrol. Dette kunne f. eks. være i tilfælde af, at en større lokal virksomhed lukker, hvorved udbuddet af lærepladser formindskes.

Det kan oplyses vedr. opgørelsesmetoden for måltallene, at dette ændres, så der ved *afslutningen* af grundforløbets 2. del være indgået uddannelsesaftale for 80 pct. af eleverne i stedet for ved 20. undervisningsuge. Dette er blandt andet valgt, for at målsætningerne kan omfatte de uddannelsesforløb, der af forskellige grunde er af længere eller kortere varighed end 20 undervisningsuger. Måltallet på 60 pct. ved 15. undervisningsuge i grundforløbets 2. del fastholdes.

Spørgsmålet om mulighed for skolepraktik i en eventuel periode mellem indgåelse af uddannelsesaftale og igangsættelse vil blive drøftet i implementeringsgruppen. Efter EUD-loven er der ikke adgang til skolepraktik, når der er indgået en uddannelsesaftale, heller ikke selvom aftalen først påbegyndes på et senere tidspunkt.

4.6. Eleven skal være klar tidligere

DA bemærker, at det i udkastet foreslås at indsætte et nyt 3. pkt. i § 43, stk. 1, hvorefter skolen efter uge 15 på grundforløbets 2. del skal formidle lærepladser til øvrige uddannelser, som elevens grundforløb giver adgang til, og som eleven finder relevante.

Denne formulering afspejler ikke aftaleteksten, hvor det fremgår, at eleven ikke kan tvinges over på en alternativ uddannelse. Det fremgår senere af lovforslagets bemærkninger *"Skolen vil efter forslaget aktivt kunne tage et initiativ over for eleven, men vil skulle respektere ønske om ikke at modtage denne vejledning, eller evt. kun at modtage vejledning med hensyn til uddannelser, som eleven vurderer relevante."*

Eleverne bør ikke kunne nægte at modtage vejledning om en alternativ uddannelse. Det vil desuden ikke harmonere med formuleringen *"eleven vurderer relevante"*, idet vejledning og viden er en forudsætning for at kunne foretage en overvejelse om relevans.

Der savnes desuden en klar henvisning til trepartsaftalens initiativ nr. 22, hvorefter skolen kan udelukke elever, som vedvarende ikke deltager aktivt i søgeprocessen. Det bør også indgå som bemærkning til denne bestemmelse.

Spørgsmålet herom blev også rejst på høringsmødet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det fremgår af ordlyden af aftaletekstens pkt. 23, at "Eleven kan selv frivilligt vælge hvilke uddannelser der alternativt vurderes relevante for eleven."

Det er derfor ministeriets opfattelse, at det er eleven selv, og ikke skolen, der skal vurdere, hvorvidt en alternativ uddannelse er relevant. Dette indbefatter en ret for eleven til ikke at modtage vejledning om en given uddannelse, hvis eleven ikke vurderer, at den er relevant. Det er ikke lovteknisk vurderet nødvendigt at understrege i selve lovtæksten, at eleven ikke er forpligtet til at skifte til en anden uddannelse.

Sanktioner for elever, der ikke deltager aktivt i søgeprocessen, herunder ultimativt udelukkelse fra undervisningen, fremgår allerede af gældende ret. Der er dog i lovbemærkningerne henvist til bestemmelserne, men ikke til selve aftalepunktet, da der generelt i lovudkastet ikke henvises til konkrete aftalepunkter.

4.7. Lokale uddannelsesudvalg – lærepladsopsøgende indsats og adgang til oplysninger

DA henviser til, at det fremgår af bemærkningerne til ændringen i § 1, nr. 11, at der er tale om en lovteknisk ændring. Det er imidlertid en reel ændring af tilstanden, idet der her lægges op til, at det lokale uddannelsesudvalg kan få udleveret de oplysninger om virksomheder, som det faglige udvalg er i besiddelse af. Organiseringen af de lokale uddannelsesudvalg er ofte helt anderledes end de faglige udvalg, idet de i mange tilfælde er skolen, der organiserer samarbejdet. DA er bekymret for, at det giver en meget bred og generel adkomst til oplysninger om virksomhedernes forhold.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Der er tale om primært lovteknisk ændring, som er nødvendiggjort af, at de faglige udvalgs opgaver foreslås samlet i § 42.

Det er samtidig ministeriets opfattelse, at de lokale uddannelsesudvalg nødvendigvis må have adgang til de samme oplysninger hos virksomhederne, som de faglige udvalg indhenter, da det vil være en forudsætning for varetagelse af de nye opgaver i den lærepladsopsøgende indsats. Det vil blive præciseret i bemærkningerne, at det fsva. adgang til oplysninger vil være en ændring af gældende praksis/ret.

4.8. Offentliggørelse af fortegnelse over godkendte virksomheder

DA bemærker, at de faglige udvalg får til opgave og bliver gjort ansvarlige i forhold til, at der samlet set godkendes lærepladser, ”som er tilstrækkelige til, at skolernes målopfyldelse understøttes.”

Der er ikke i aftaleteksten grundlag for, at de faglige udvalg får ansvaret for at fremskaffe det antal praktikpladser, som er nødvendige i forhold til at opfylde ministerens måltal.

Endelig savnes der i bemærkningerne en tydeliggørelse af, at en godkendt læreplads ikke er lig med en ledig/ubesat praktikplads.

DA finder desuden, at REU skal høres om retningslinjer/koncept for de faglige udvalgs redegørelser.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det er ikke hensigten, at de faglige udvalg hermed får ansvaret for at opfylde de centralt fastsatte måltal; dette vil entydigt være erhvervsskolernes ansvar. Det fremgår således også af lovbemærkningerne, at de faglige udvalg skal redegøre for udvalgets indsats med, at der samlet set godkendes lærepladser, som er tilstrækkeligt til, at skolernes målopfyldelse understøttes. Bestemmelsen implementerer aftalens bilag 1 b, hvoraf det fremgår at redegørelsen skal omhandle de faglige udvalgs indsats for godkendelse af virksomheder med et tilstrækkeligt lærepladspotentialer.

Det er ministeriets opfattelse, at ”tilstrækkeligt” må forstås i relation til de centralt fastsatte målsætninger.

Fsva. høring af REU, så vil dette blive indarbejdet i udkastet til lovforslaget.

4.9. Terminologi

DA har konkrete forslag til justeringer af terminologien.

Læreplads i udlandet: Bør erstattes med ”Oplæring i udlandet”, idet der ikke er tale om en godkendt læreplads.

Virksomhedsophold: Det giver ikke mening at tale om ”virksomhedsophold”, for det fortæller ikke noget om formålet på samme måde, som ”praktikophold” gør. Ordet ophold peger i retning af, at man har ophold og dermed er passiv. Det lyder for meget som et ”ferieophold”, hvilket bør undgås.

I loven og hovedbekendtgørelsen benyttes ”praktikophold” alene i § 48 som ”skole- og praktikophold” for at definere, hvilke dele af en uddannelse, som en uddannelsesaftale, herunder kombinationsaftale, omfatter. Det kunne ændres til ”skoleophold og perioder med oplæring” i stedet for at opfinde et nyt ord.

Lærepladsvirksomhed: DA vil foretrække ordet ”Virksomhed”

Oplæringserklæring: Det vil sproglig set være mere mundret at vende begrebet ”Erklæring om oplæring”.

Skolebaseret ydelse: ”Ydelse under skolebaseret oplæring” vil i højere grad signalere, at der sker noget aktivt.

Oplæringscenter: ”Center for skolebaseret oplæring” vil være bedre, da det knytter sig til den skolebaserede oplæring.

AUB spørger, om ændringen af praktikbegrebet i lov om erhvervsuddannelser også vil omfatte erhvervsgrunduddannelsessporet i forberedende grunduddannelse.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Ministeriet er enig i at anvende betegnelsen ”oplæring i udlandet”, og praktikophold foreslås endvidere ændret til ”oplæringsophold” i stedet for ”virksomhedsophold”. Betegnelserne for praktikophold vil endvidere blive justeret, således det klart fremgår, hvad der konkret menes. Praktikcenter og skolepraktik foreslås endvidere justeret til ”skoleoplæringscenter” og ”skoleoplæring”. ”Skolepraktikydelse” foreslås ligeledes justeret til ”skoleoplæringsydelse”. ”Praktikvirksomhed” foreslås ændret til ”oplæringsvirksomhed”, da det skal fremgå, at virksomheden er godkendt til oplæring.

Ændringen af terminologien vil ikke finde anvendelse på erhvervsgrunduddannelsessporet i forberedende grunduddannelse, da der ikke er tale om en erhvervsuddannelse.

4.10. AUB-loven

4.10.1. Forhøjet lønrefusion

DA bemærker, at det fremgår af præhøringsversionens bemærkninger til § 2, nr. 1, at det vil fremgå af de årlige finanslove, hvilke typer uddannelsesaftaler den forhøjede lønrefusion dækker. Afgrænsningen heraf fremgår imidlertid allerede som en del af trepartsaftalen, og skal således ikke

drøftes yderligere. DA mener derfor, at der i bemærkningerne bør henvises til, at afgrænsningen er fastlagt i trepartsaftalen.

DA bemærker, at begrebet ”dækningsgrad” ikke bør anvendes i præhøringsversionens § 2, nr. 2, da det kan medføre misforståelser i forhold til virksomhederne, der ofte vil have en anden forståelse af ”dækningsgrad”. Spørgsmål om forståelsen af begrebet blev også rejst på mødet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

For så vidt angår bemærkningen om afgrænsningen af uddannelsesaftaler, der udløser forhøjet lønrefusion, bemærkes, at ministeriet er enig i, at afgrænsningen er aftalt i trepartsaftalen. Den aftalte afgrænsning vil skulle fastsættes i de årlige finanslove, så den enkelte arbejdsgiver kan støtte ret på forhøjet lønrefusion for en konkret uddannelsesaftale. Bemærkningen giver således ikke anledning til ændringer af lovudkastet.

For så vidt angår begrebet ”dækningsgrad” vil Børne- og Undervisningsministeriet overveje en ny formulering.

4.10.2. Midler til projekter og indsatser vedrørende lærepladsunderstøttende tiltag, søgning og kvalitet på erhvervsuddannelserne

AUB bemærker til præhøringsversionens § 12 e, stk. 1, om fordeling af midlerne mellem de faglige udvalg ud fra antallet af elever på baggrund af et gennemsnit af de seneste tre tilgængelige regnskabsår på uddannelserne under de faglige udvalg, at hvis rammen til hvert af de faglige udvalg skal beregnes og udmeldes i efteråret, vil det være elevtal for regnskabsår, der starter 4 år før det år, som puljen vedrører. Puljen for 2022 bliver dermed baseret på elevtal for regnskabsårene 2018-2019-2020, idet beregningen foregår medio 2021. Det forudsættes, at der er regnskabstal klar senest medio 2021. AUB bemærker desuden, at oplysningerne om elevtal via uddannelsesstatistik.dk vil kræve bistand fra Børne- og Undervisningsministeriet i forhold til at udarbejde en mapning af elevtallene på de enkelte uddannelser op imod de faglige udvalg.

AUB bemærker til præhøringsversionens afsnit 2.6.2 om, at uforbrugte midler vil overgå til førstkommande års ramme til fordeling blandt de faglige udvalg, at sådanne midler ikke vil kunne placeres i førstkommande års pulje, idet AUB først har viden om overskydende midler fra indeværende år, efter at AUB har oplyst rammen til de faglige udvalg for det førstkommande år.

AUB forstår præhøringsversionens § 12 e, stk. 2, om AUB's udarbejdelse og fremsendelse af en årlig opgørelse, sådan at AUB's bestyrelse ville skulle fastsætte fristen for fremsendelse af den årlige opgørelse til Børne- og Undervisningsministeriet i bekendtgørelsesform, jf. præhøringsversionens stk. 3.

AUB bemærker endvidere, at afklaring vedrørende AUB's tilsynsansvar for, at midlerne til de faglige udvalg anvendes til formålet, udestår. AUB bemærker i den forbindelse, at det fremgår af den seneste afrapportering fra arbejdsgruppen af 12. februar 2021 om rammer for administration og tilsyn med det nye AUB-tilskud til de faglige udvalg, at dette skal afklares indbyrdes mellem Børne- og Undervisningsministeriet og AUB.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet kan bekræfte AUB's forståelse af den bagvedliggende beregning til brug for fordelingen af midler. Det er hensigten, at Børne- og Undervisningsministeriet årligt vil tilsende data til AUB til brug for fordelingen af den økonomiske ramme ud på de enkelte faglige udvalg. Det er endvidere korrekt forstået, at fordelingen af den økonomiske ramme sker midt på året for det efterfølgende år. Indeværende års elevtal vil dermed ikke kunne indgå i dette beregningsgrundlag.

Affattelsen af lovudkastets § 12 e vil blive væsentligt udbygget i forhold til præhøringsversionens § 12 e. Det vil bl.a. komme til at fremgå direkte af ordlyden, at AUB til brug for sin afgørelse indhenter begrundede indstillinger fra de faglige udvalg, og at AUB påser, at de faglige udvalg og de tilskudsmodtagende institutioner anvender tilskuddet til de projekter eller indsatser, hvortil det er ydet. Det vil endvidere fremgå, at AUB's afrapportering over tilskud i det foregående år vil skulle offentliggøres på AUB's hjemmeside senest den 1. april og sendes Børne- og Undervisningsministeriet og REU til orientering.

4.10.3. Driftstilskud til de faglige udvalg

AUB bemærker til præhøringsversionens afsnit 2.6.2, om at den økonomiske ramme vil blive fordelt på de faglige udvalg ud fra antallet af elever på baggrund af et gennemsnit af de seneste tre tilgængelige regnskabsår på uddannelserne under de faglige udvalg, at hvis rammen til hvert af de faglige udvalg fx skal beregnes og udmeldes i efteråret, vil det være elevtal for regnskabsår, der starter 4 år før det år, som puljen vedrører. Puljen for 2022 bliver dermed baseret på elevtal for regnskabsårene 2018-2019-2020, idet beregningen foregår medio 2021.

AUB spørger, om præhøringsversionens afsnit 2.6.2, om at udgifter til AUB's administration af ordningen foreslås finansieret inden for de ordinære administrationsudgifter, skal forstås således, at der ikke tilføres yderligere midler til AUB's administration af driftstilskuddet fra 1. januar 2022?

AUB bemærker endvidere, at der ikke er indsat en bemyndigelsesbestemmelse i præhøringsversionens § 12 f, som giver AUB's bestyrelse ret til at fastsætte nærmere regler om betingelserne for udbetaling m.v. af driftstilskuddet. AUB foreslår, at præhøringsversionens § 12 e, stk. 3 (bemyndigelse til at fastsætte regler om ordningen, herunder om betingelserne for ydelse af tilskuddet, regnskabs- og dokumentationskrav og udbetaling af tilskuddet) udvides til også at omfatte driftstilskuddet.

DA bemærker, at det er uklart, hvad der menes med præhøringsversionens bemærkninger til § 2, nr. 3, om, at der ikke vil kunne ydes driftstilskud til det enkelte faglige udvalg ud over de driftsudgifter, som det faglige udvalg har afholdt.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Børne- og Undervisningsministeriet kan bekræfte AUB's forståelse af den bagvedliggende beregning til brug for fordelingen af midler.

Ministeriet bemærker, at det er hensigten, at AUB's udgifter til administration af driftstilskuddet dækkes inden for de normale administrationsudgifter. Administrationsudgifter forventes dog også at være minimale, da der er tale om udbetaling af ét årligt tilskud til hvert faglig udvalg på baggrund af den fordelingsnøgle, der i forvejen opgøres og beregnes til brug for fordeling af midler

til projekter og indsatser vedrørende lærepladsunderstøttende tiltag, søgning og kvalitet på erhvervsuddannelserne, jf. ovenfor.

Tilskuddet vil skulle medfinansiere de driftsudgifter, der er forbundet med de faglige udvalgs varetagelse af sine opgaver. Der vil blive indsat en bemyndigelsesbestemmelse til bestyrelsen for Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag, hvorefter bestyrelsen bl.a. kan fastsætte nærmere regler om regnskabs- og dokumentationskrav.

4.10.4. Merbidragsfritagelse

DA bemærker, at præhøringsversionens § 2, nr. 5, om fremrykningen af søgetidspunkt reelt betyder, at virksomhederne mister muligheden for merbidrag, hvis virksomheden f.eks. modtager en ansøgning fra en elev, der er på første uge af grundforløbet. Bestemmelsen tager dermed ikke højde for, at eleven f.eks. kan vælge af fortsætte på en anden uddannelse, ikke består overgangskravene mv. Derudover tager forslaget ikke hensyn til, at virksomheden vil have meget svært ved at kunne vurdere elevens faglige kunnen, når eleven kun lige er påbegyndt GF2 – f.eks. hvis eleven søger i løbet af den første uge på uddannelsen. Dermed bortfalder virksomhedernes mulighed for merbidrag reelt, selv om det ikke er årsager hos virksomheden, der resulterer i, at en henvendelse fra en elev ikke resulterer i en uddannelsesaftale, eller at virksomheden ikke kan vurdere en elevs faglige kompetencer, når eleven kun har været få dage på uddannelsen.

DA bemærker endvidere, at det er ikke en del af trepartsaftalen, at rammerne for virksomhedernes fritagelse for merbidrag skal strammes. Der er således alene aftalt en fremrykning af elevernes aktive søgning, jf. aftalens punkt 21. Det er derfor DA's opfattelse, at det fortsat alene er ansøgninger fra elever, der mangler 8 uger før afslutningen af GF2, der kan medføre, at virksomheden ikke kan få merbidragsfritagelse. Dermed vil man også undgå den uhensigtsmæssige situation, at virksomheden ikke kan få merbidragsfritagelse, hvis der har været ansøgninger fra elever, der er så nystartede, at virksomheden ikke har nogen realistisk mulighed for at vurdere deres faglige kompetencer.

Spørgsmålet om stramning af bestemmelsen blev også rejst på mødet.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Bemærkningerne er taget til efterretning, og lovudkastet vil blive tilpasset.

4.10.5. Terminologi

AUB bemærker, at ændring af terminologi på hele AUB's lovområde indebærer en omfattende udviklingsopgave, som vil medføre betydelige administrative og økonomiske konsekvenser. Alt materiale vil skulle gennemgås mhp. opdatering, herunder bl.a. bekendtgørelser, videovejledninger, breve, afgørelser, selvbetjeningsløsninger, Virk.dk og borger.dk. Såfremt det besluttes, at AUB skal ændre terminologi, foreslår AUB at udjævne det omfattende udviklingsarbejde forbundet med lovforslaget, således at terminologirettelserne gennemføres løbende/gradvist frem mod ultimo 2022 i takt med andre planlagte ændringer til AUB-ordningen. AUB vil snarest fremsende estimater til brug for de økonomiske konsekvenser ved terminologiændringer på AUB's område.

Børne- og Undervisningsministeriets bemærkninger:

Det er slået fast i trepartsaftalen, at der er behov for en mere målrettet terminologi for erhvervsuddannelserne. Disse ændringer vil naturligvis også gælde for AUB-regelsættet. Det vil blive præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at AUB vil implementere den nye terminologi løbende og over en længere overgangsperiode.